

Til nr. 8.

De spørgsmål, som omhandles i § 16, er direkte sammenhængende med en vurdering af indgrebs størrelse (i penge) – altså med erstatningsfastsættelsen. Hvis en ekspropriationskommission har bestemt, at en ejer ikke kan forlange at komme af med hele sin ejendom i henhold til bestemmelsen i § 16, stk. 1, kan taksationskommissionen, hvis efterprøvelse begæres, altså bestemme, at ejeren kan komme af med hele ejendommen. Den modsatte situation kan naturligvis også tænkes. Der har været tvivl om, hvorvidt erstatningssagen i en sådan situation skulle tilbage til ekspropriationskommissionen for at denne skulle fastsætte erstatningen på det ændrede grundlag, eller om taksationskommissionen straks kunne fastsætte erstatningen.

Ved ændringsforslaget fastslås, at taksationskommissionen straks kan fastsætte den erstatning, som skal udredes for det skete indgreb.

Sammen med ændringsforslaget under nr. 3 tjener forslaget også til at fastslå, at spørgsmål om, hvorvidt betingelserne for at anvende bestemmelserne i § 16, stk. 2, er opfyldt, også kan efterprøves af taksationskommissionen.

Til nr. 9.

Danmarks Nationalbank agter at ajourføre discontoen således, at den kommer til at svare til markedsrenten. I 1990 er diskontoen steget med 1½ pct.

Det foreslås derfor at ændre loven således, at forrentningen af erstatningssummer sker i overensstemmelse med discontoen.

Til nr. 10 og 11.

Loven bygger på den forudsætning, at erstatninger som hovedregel udbetales i et møde i ekspropriationskommissionen, i et regnskabsmøde (lovens § 24). Ordningen er et levn fra jernbaneforordningens tid og har ikke været anvendt i en lang årrække. Udbetaling sker på initiativ af vedkommende kommissarius og fra dennes kontor. Denne ordning forudsætter loven (i § 23) imidlertid som en undtagelse.

Lovens §§ 23 og 24 foreslås ved ændringsforslagene affattet i overensstemmelse med den måde, hvorpå udbetaling faktisk sker.

Forslagets § 23, stk. 1, 2. og 3. pkt., er enslydende med den gældende lovs § 24, stk. 2, 2. og 3. pkt.

Forslagets § 23, stk. 2, svarer til den gældende lovs § 23, stk. 1, 2. pkt. Beslutningskompetencen tillægges kommissarius, da udbetaling ikke længere forudsættes at ske i et kommissionsmøde. Ordene »nogen som helst« er ændret til »nogen«. Der er ikke tilsigtet nogen realitetsforskel.

Forslagets § 24, stk. 1, er enslydende med den gældende lovs § 23, stk. 1, sidste pkt.

Forslagets § 24, stk. 2, er enslydende med den gældende lovs § 23, stk. 2.

Til nr. 12.

Den kommission, som udarbejdede udkast til ekspropriationsprocesloven, overvejede grundigt, om der burde fastsættes en frist for sagsanlæg om ekspropriationers lovlighed og om ekspropriationserstatningers størrelse (betænkning nr. 330/1963).

Kommissionens flertal fandt, at der ikke burde fastsættes en frist. Afgørende for flertallets stillingtagen var den betragtning, at en frist kunne forøge antallet af retssager. For ikke at miste adgangen til en domstolsprøvelse ville nogle måske udtage stævning i tilfælde, hvor det ikke ville være kommet til sagsanlæg, såfremt de pågældende havde haft tid til at blive fortrolige med den nye tingenes tilstand.

Et mindretal var ikke enig heri og fremhævede, at hensynet til, at ekspropriationssagers afslutning ikke vilkårligt skal kunne forhales ved uden grund at iværksætte et sagsanlæg på et urimeligt sent tidspunkt, måtte tillægges en sådan betydning, at en frist måtte anses for påkrævet.

Loven fulgte kommissionens flertal. Erfaringen har imidlertid givet mindretallet ret. Der er intet, der tyder på, at den i tidsmæssig henseende ubegrænsede adgang til at gå til domstolene skulle være en faktor der medvirker til at begrænse retssagernes antal. Derimod er der eksempler på, at sagsanlæg er indledt på et urimeligt sent tidspunkt. Dette må anses for særdeles uheldigt. I praksis er der forekommet flere eksempler herpå.

Det er således uantageligt, at der efter flere års forløb kan rejses tvivl om lovligheden af arealdispositioner, bl.a. fordi helt udenforstående personer forlængst har indrettet sig på de etablerede forhold.

Bevismæssigt er det uholdbart, at der rejses diskussion om en ekspropriationserstatning efter mange års forløb. Sagens behandling for domstolene kan tage adskillige år bl.a. afhængig af om sagen ankes.

Det må særligt tages i betragtning, at erstatningsfastsættelsen skal ske på grundlag af værdiforholdene på *ekspropriationstidspunktet* – uafhængig af den udvikling, der faktisk og prismæssigt er sket i den mellemliggende tid. Det er imidlertid vanskeligt ved en afgørelse at abstrahere herfra.

Ministeriet anser det derfor for absolut nødvendigt, at der nu fastsættes en frist for at indbringe ekspropriationsager for domstolene.

Mindretallet i ekspropriationslovskommissionen foreslog fristen fastsat til 6 uger. Det foreslås at fast-